

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
LJUBLJANA

ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE

Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana

tel.: 031378784

e-naslov: matej.loncar@lj.kgzs.si

www.lj.kgzs.si

TL 235/2026

TEHNOLOŠKA NAVODILA ZA RAVNANJE S PAŠNIKI V ČASU SUŠE

Travinje na pašnikih predstavljajo osnovni vir krme za pašne živali. V obdobjih suše se zaradi pomanjkanja padavin in visokih temperatur njihova rast upočasni, pridelek pa se občutno zmanjša. Suša vpliva tudi na kakovost travne ruše, sestavo rastlinskih vrst ter sposobnost pašnikov za obnovo. Razumevanje vpliva suše na travinja je zato pomembno za učinkovito upravljanje pašnikov in zagotavljanje zadostne količine kakovostne krme.

1. Prilagoditev intenzivnosti paše

V času suše je treba zmanjšati obremenitev pašnikov z živino, saj prekomerna paša dodatno poškoduje travno rušo. Priporočljiva je tehnologija paše z čredinkami (rotacijska) in z dovolj dolgim obdobjem mirovanja posameznih čredink, da si rastline lahko opomorejo.

2. Začasna izključitev poškodovanih pašnih površin

Močno izsušene ali poškodovane površine je priporočljivo začasno ograditi in izločiti iz paše. Tako preprečimo uničenje koreninskega sistema, nastanek golih zaplat in s tem ustvarjanja pogojev za širjenje plevelov.

3. Ustrezna višina paše in puščanje ostankov

S hitrim premikanjem živali po čredinkah preprečite prepašenost (ne nižje kot 5-7 cm), s tem omogočite rastlinam hitrejšo regeneracijo ter boljšo pokritost tal (Slika 1). Slaba pokritost tal še dodatno pospešuje izhlapevanje vode in prekomerno segrevanje tal kar pa še dodatno zavira obnovo travne ruše. Tudi puščanje zgaženih pašnih ostankov (Slika 2) pripomore k boljšemu zastiranju tal in zmanjševanju izhlapevanja vlage.

5. Obnova po suši

Po koncu sušnega obdobja je treba oceniti poškodovanost pašnika. Na poškodovanih mestih je priporočljivo dosejevanje s primernimi travno-deteljnimi mešanicami ter po potrebi valjanje, da se izboljša stik korenin s tlemi. V kolikor so tla preveč zbita je pred sejanjem priporočljivo rahljanje tal.

7. Gnojenje pašnikov

V obdobju suše ni priporočljivo uporabljati mineralnih ali organskih gnojil, saj rastline zaradi pomanjkanja vode hranil ne morejo učinkovito izkoristiti. Gnojenje je smiselno nadaljevati šele po padavinah oziroma ob ponovni rasti travinja.

8. Spremljanje in dolgoročno načrtovanje

Za večjo odpornost pašnikov na sušo je priporočljivo ohranjati raznoliko travno rušo z večjim deležem metuljnic in na sušo odpornejših travnih vrst. Nujno je preprečevanje prepašenosti površin. Poškodovane pašne površine obnavljamo s sprotnim dosejavanjem, da preprečimo razrast nezaželenih zeli in vzdržujemo dobro pokritost tal. Poškodbe travne ruše lahko preprečimo tudi s pogostim premeščanjem napajalnih mest in mineralno vitaminskega dodatka.

Slika1: Pokritost tal po zaključku paše (avtor: M. Lončar)

Slika2: Zgaženi pašni ostanki (avtor: M. Lončar)

Priporočamo redno spremljanje vremenske napovedi in stanje tal (vlaga, temperatura)

<https://meteo.arso.gov.si/>

<https://meteo.arso.gov.si/uploads/probase/www/agromet/bulletin/drought/sl/>

Pripravil:

Matej Lončar, Terenski kmetijski svetovalec

Viri so dostopni pri avtorju.